

Sygn.akt III AUa 1327/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 czerwca 2013r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Marek Szymanowski

Sędziowie: SA Maria Jolanta Kazberuk

SO del. Bohdan Bieniek (spr.)

Protokolant: Agnieszka Charkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 19 czerwca 2013 r. w Białymstoku

sprawy z wniosku D. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

na skutek skargi wnioskodawczyni D. S.

o wznowienie postępowania

zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 27 grudnia 2011 r. sygn. akt IV U 2716/11 oraz wyrokiem Sądu Apelacyjnego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Białymstoku z dnia 29 maja 2012 r. sygn. akt III AUa 176/12

oddala skargę.

Sygn. akt: III AUa 1327 /12

UZASADNIENIE

D. S. wniosła skargę o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie o sygn. akt III AUa 176/12. Wskazała, że domaga się wypłaty zaległych świadczeń emerytalnych od dnia 1 października 2011r. wraz z ustawowymi odsetkami.

W uzasadnieniu podała, iż wnosi o wznowienie postępowania w sprawie o wypłatę zaległych świadczeń emerytalnych zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku.

Sąd Apelacyjny ustalił, co następuje:

W dniu 16 czerwca 2008r. wnioskodawczyni złożyła wniosek o emeryturę. Pozwany decyzją z dnia 8 września 2008r. przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury od dnia 19 czerwca 2008r. oraz zawiesił wypłatę świadczenia z uwagi na kontynuację zatrudnienia.

W dniu 29 stycznia 2009r. skarżąca złożyła wniosek o wypłatę emerytury. Decyzją z dnia 4 lutego 2009r. ustalono nową wysokość emerytury i wznowiono jej wypłatę.

Decyzją z dnia 22 września 2011r. pozwany wstrzymał wypłatę emerytury od dnia 1 października 2011r. Podstawę do wydania przedmiotowej decyzji stanowił art. 28 ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych (Dz. U. nr 257, poz. 1726).

Od powyższej decyzji ubezpieczona złożyła odwołanie domagając się zmiany zaskarżonej decyzji i dalszej wypłaty emerytury po dniu 30 września 2011 roku.

Sąd Okręgowy w Olsztynie wyrokiem z dnia 27 grudnia 2011 roku, sygn. akt IV U 2716/11 oddalił odwołanie. Następnie orzeczeniem z dnia 29 maja 2012r. w sprawie III AUa 176/12 Sąd Apelacyjny w Białymstoku oddalił apelację ubezpieczonej.

Po ogłoszeniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012r. w sprawie K 2/12 skarżąca wniosła o podjęcie zawieszonoego świadczenie emerytalnego. Pozwany decyzją z dnia 20 grudnia 2012r. uznał, że wniosek stanowi w istocie rzecz skargę o wznowienie postępowania. Tym samym zwrócił skargę ubezpieczonej, wskazując na sąd powszechny jako właściwy do jej rozpoznania.

[dow. dokumenty w aktach ZUS]

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Skarga o wznowienie postępowania nie jest zasadna

W pierwszej kolejności należy ocenić, czy skarga o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 29 maja 2012r. wydanym w sprawie III AUa 176/12 jest dopuszczalna, albowiem opiera się na ustawowej podstawie wznowienia. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazano, że samo sformułowanie podstawy wznowienia w sposób odpowiadający treści przepisów o wznowieniu postępowania [Dział VI KPC] nie oznacza jeszcze oparcia skargi na ustawowej podstawie wznowienia [vide postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 czerwca 2005r., IV CZ 50/05, LEX nr 533865).

Zgodnie z art. 401¹ kpc można żądać wznowienia postępowania również w wypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie. W przedmiotowej skardze ubezpieczona wskazała, że domaga się wznowienia postępowania z uwagi na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012r., sygn. akt K 2/12. Przytoczone orzeczenie wskazuje na niezgodność z Konstytucją przepisów stanowiących podstawę rozstrzygnięcia w postępowaniu objętym skargą. Należy zatem uznać, że skarga jest dopuszczalna oraz wniesiona w ustawowym terminie, o którym mowa w treści art. 407 § 2 kpc.

Po wtóre należy wskazać, że okoliczności przedmiotowej sprawy są bezsporne. Organ rentowy wstrzymał wypłatę świadczenia odwołującej od dnia 1 października 2011r., gdyż nie został rozwiązany stosunek pracy. Podstawą tego rozstrzygnięcia, jak też wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie wydanego w sprawie sygn. IV U 2716/11 i Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 29 maja 2012r., sygn. III AUa 176/12 były przepisy, które regulują zasady ustalania świadczeń emerytalno-rentowych wymienione w art. 100-114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2009, nr 153, poz. 1227 ze zm.). Zgodnie z art. 103 a wskazanej ustawy prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Powyższy przepis został dodany z dniem 1 stycznia 2011 roku przez art. 6 pkt. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2010, nr 257, poz. 1726). Regulacja ta spowodowała zawieszenie prawa do emerytury bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do świadczenia emerytalnego.

Wprowadzone do systemu emerytalnego rozwiązanie budziło wątpliwości emerytów odnośnie zgodności z Konstytucją. W rezultacie w przedmiotowej sprawie wypowiedział się Trybunał Konstytucyjny, który w przytoczonym już powyżej wyroku z dnia 13 listopada 2012 roku, sygn. akt K 2/12 (Dz. U. 2012 poz. 1285), na który powołuje się skarżąca, orzekł, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 roku w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku, bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa, wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Wyrok ten został opublikowany w Dzienniku Ustaw z dnia 22 listopada 2012 roku.

Zauważyć jednak należy, iż problem w rozpatrywanej przez Trybunał Konstytucyjny sprawie sygn. K 2/12, dotyczył oceny, czy ustawodawca mógł na podstawie art. 28 ustawy zmieniającej z 16 grudnia 2010r. rozciągnąć stosowanie art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS na sytuacje przeszłe, tj. wobec osób, które nabyły prawo do emerytury w okresie od 8 stycznia 2009r. do 31 grudnia 2010r., czyli w czasie obowiązywania regulacji niezawierającej wymogu rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą dla uzyskania świadczenia emerytalnego. Z chwilą ogłoszenia sentencji wyroku w Dzienniku Ustaw utracił moc art. 28 ustawy zmieniającej z 16 grudnia 2010r. w zakresie, w jakim przewiduje stosowanie art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. Znaczy to, że obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą - jako warunek realizacji nabytego prawa do emerytury - nie będzie miał zastosowania do osób, które nabyły to prawo w okresie od 8 stycznia 2009r. do 31 grudnia 2010r. Trybunał Konstytucyjny zaznaczył jednak, że przepis ten pozostaje nadal w obrocie prawnym i znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury w momencie jego wejścia w życie i późniejszym. W uzasadnieniu przedmiotowego wyroku Trybunał Konstytucyjny wskazał również, iż rozpatrywana sprawa nie dotyczyła istoty rozwiązania zawartego w art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Trybunał nie badał konstytucyjności obowiązku uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą jako warunku realizacji nabytego prawa do emerytury, lecz zastosowanie nowej treści ryzyka emerytalnego na podstawie art. 28 ustawy zmieniającej z 16 grudnia 2010r. do osób, które w momencie jej wejścia w życie miały już ustalone i zrealizowane prawo do emerytury.

Zauważyć należy, iż wnioskodawczyni prawo do emerytury zostało przyznane od dnia 19 czerwca 2008r., a więc przed dniem 09.01.2009r., którego dotyczy przedmiotowe orzeczenie. Zatem wskazywane przez skarżącą orzeczenie nie może być podstawą wznowienia postępowania zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 29 maja 2012r., sygn. akt III AUa 176/12 w oparciu o przepis art. 401¹ kpc.

Powyższego stanowiska nie zmienia fakt wypłaty skarżącej emerytury, począwszy od 1 stycznia 2009r. Przedmiotowa wypłata nie wiązała się z uzyskaniem prawa do emerytury, lecz jedynie była związana z wypłatą uprzednio przyznanego prawa. Także podjęcie wypłaty emerytury przez pozwanego od dnia 22 listopada 2011r. [vide decyzja z dnia 25.01.2013r.] nie rodzi prawa do otrzymania zaległych świadczeń od dnia 1 października 2011r. Z dotychczasowych rozważań wynika, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego ma zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury w określonym przedziale czasowym. Skarżąca w tym okresie nie uzyskała prawa do świadczenia, o czym już wyżej była mowa.

Podobne stanowisko wyraził Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 28 listopada 2012r. w sprawie III AUa 600/12, stwierdzając że osoby, które uzyskały prawo do emerytury przed dniem 8 stycznia 2008r. nie są dysponują skuteczną możliwością wznowienia postępowania w sprawie na tle orzeczenia TK z dnia 13.11.2012r. w sprawie K 2/12

Reasumując powyższe rozważania, stwierdzenie przez Trybunał Konstytucyjny niezgodności z Konstytucją art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie stanowi podstawy do wznowienia postępowania wobec wnioskodawczyni.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 412 kpc w związku z art. 401¹ kpc Sąd oddalił skargę o wznowienie postępowania.